

عوامل پیش بینی کننده رفتارهای مرتبط با سلامت دهان و دندان در بیماران مبتلا به دیابت با استفاده از مدل ارتقای سلامت پندر

نویسندگان: عیسی محمدی زیدی^۱، مهران علیچان زاده^۲، امیر پاکپور حاجی آقا^۳

۱. دکترای تخصصی آموزش بهداشت، استادیار، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران.

۲. کارشناسی ارشد مدیریت بهداشت و درمان، پژوهشگر، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

۳. دکترای تخصصی آموزش بهداشت، استادیار، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت دانشگاه علوم پزشکی قزوین E-mail:

pakpour_amir@yahoo.com

مقدمه: شناسایی عوامل تاثیرگذار بر اتخاذ رفتارهای بهداشت دهان در بیماران دیابتی گامی کلیدی در ارتقای سلامت دهان است. بنابراین، هدف مطالعه حاضر تعیین عوامل پیش بینی کننده رفتارهای بهداشت دهان در دیابتی ها با استفاده از الگوی ارتقای سلامت پندر بود.

مواد و روش ها: در یک مطالعه توصیفی مقطعی با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی و مستمر، ۲۵۶ بیمار دیابتی به طور داوطلبانه در مطالعه شرکت کردند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه خودگزارشی محقق ساخته با هدف اندازه گیری سازه های مرتبط با الگوی ارتقای سلامت پندر در حوزه سلامت دهان و دندان در بیماران دیابتی بکار گرفته شد. نهایتاً داده ها با استفاده از آزمون آنالیز واریانس یک طرفه، ضریب همبستگی پیرسون، رگرسیون خطی ارزیابی شدند. سطح معنی داری کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته ها: فراوانی رفتار مسواک زدن در بیماران $1/14 \pm 0/73$ بار در روز بود. با افزایش سطح تحصیلات، رفتارهای خود مراقبتی بهداشت دهان ($r = 0/118$)، منافع درک شده ($r = 0/107$) و تعهد به عمل ($r = 0/130$) افزایش یافت. به استثنای ارتباط بین سازه هنجارهای بین فردی، الگوسازی بین فردی با بهداشت دهان و خودکارآمدی با احساس منفی و منافع درک شده، همبستگی همه متغیرهای مدل پندر با بهداشت دهان معنی دار بود. سازه های مدل $48/3$ درصد واریانس رفتار بهداشت دهان را در بیماران دیابتی پیش بینی نمود.

بحث و نتیجه گیری: در طراحی مداخلات آموزشی در حوزه بهداشت دهان و دندان بیماران دیابتی، بر شناسایی موانع و علل ضعف خودکارآمدی و استراتژی های ارتقای آن و پررنگ سازی نقش سازه تعهد برای عمل به منظور اثربخشی حداکثری برنامه های آموزشی تاکید می شود